

Protocol tegen pesten

Versie juli 2019

ADRES: KRUIDENTUIN 6A - 2991 RK BARENDRECHT TELEFOON: 0180-61 39 38 E-MAIL: INFO_HOEKSTEEN@PCPOBR.NL
WEBSITE: DEHOEKSTEEN-CBS.NL/ FACEBOOK: /DEHOEKSTEEN-CBS.NL INSTAGRAM: @HOEKSTEEN_CBS

Voorwoord	3
Pesten	4
Wat is pesten?	4
Digitaal pesten	4
Visie op pesten	4
Uitgangspunten pestprotocol	5
Preventieve maatregelen	5
Signaleren van pestgedrag	7
Curatieve maatregelen	7
Vijf sporenaanpak	7
Registreren van pestgedrag en aanpak	9
Bronnen	9

Voorwoord

De eerste kernwaarde van onze school is veiligheid. Dat betekent dat wij al onze leerlingen een veilige omgeving willen bieden waarin zij zich goed kunnen ontwikkelen en waarin maximale leerprestaties mogelijk zijn.

Bij ons is er ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn zolang dat niet betekent dat de afgesproken regels overtreden worden of dat iemands persoonlijke grenzen overschreden worden. Pestgedrag vinden wij daarom onacceptabel gedrag.

Dit anti-pestprotocol is geschreven voor de leerlingen, ouders en medewerkers van de school. Het geeft het beleid van de school weer t.a.v. pesten. Het is verbonden met andere onderdelen in het schoolplan zoals het beleid t.a.v. schorsing en verwijdering van leerlingen en het beleid t.a.v. ongewenst gedrag (agressie, seksuele intimidatie en geweld). Dit protocol is erop gericht om alle leerlingen, ouders en medewerkers op de hoogte te brengen van wat de school doet om een veilige schoolklimaat te bevorderen. Het hoofddoel van het protocol is het voorkomen en bestrijden van pesten door alle betrokkenen duidelijkheid te geven over ieders rol. Daarnaast heeft het een informatieve en verwijzende functie.

Dit anti-pestprotocol beschrijft wat we onder pesten verstaan, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt. Het concept protocol is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directeur in samenwerking met de veiligheidscoördinator, de contactpersoon van de school, de gedragsspecialist en de anti-pestcoördinator. Het team heeft input en feedback gegeven en de Medezeggenschapsraad heeft zich over het concept gebogen en waar nodig geadviseerd over aanpassingen. Op 29 augustus 2019 is het protocol vastgesteld. Jaarlijks komt het protocol op de agenda van het veiligheidsoverleg, waarna eventuele aanpassingen kunnen worden gedaan. De actuele versie is terug te vinden op de website en in de schoolgids.

Voor de tekst van dit protocol is gedeeltelijk gebruik gemaakt van antipestprotocollen van andere scholen en van het nationaal Onderwijsprotocol tegen pesten.

Pesten

Wat is pesten?

Wij spreken van pesten als het negatieve gedrag naar een ander doelbewust is, langere tijd aanhoudt en er sprake is van machtsongelijkheid. Lang niet alles is dus pesten. Wij proberen dan ook onderscheid te maken tussen pesten en plagen. Bij plagen gaat het om een incident en is er sprake van een gelijkwaardige machtsverhouding, het slachtoffer kan zich makkelijk verdedigen. Plagerijtjes kunnen een kind helpen om vaardiger te worden in sociale relaties en om deze beter te begrijpen. Pesten is schadelijk en daarom onacceptabel.

Digitaal pesten

Verkeerd gebruik van social media kan leiden tot een vorm van digitaal pesten of buitensluiten. Ook al gebeurt dit buiten de lessen om, toch heeft het een effect op de sfeer in de groep. Digitaal pesten wordt, mitsesignaleerd en gedeeld, besproken in de groep. Middels onze lessen mediawijsheid helpen wij kinderen met het aanleren van vaardigheden om op een correcte manier met elkaar om te gaan. Ouders blijven natuurlijk wel verantwoordelijk voor het social media gebruik van hun kinderen.

Visie op pesten

Pesten is onacceptabel. Het is een probleem dat wij onder ogen moeten zien en op onze school serieus aanpakken. Pesten is een zorg en een verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen. De wetenschap leert ons dat de kracht van de groep het beste middel is in het voorkomen van negatief gedrag dat kan leiden tot pesten en ook de beste aanpak is tegen een bestaand pestprobleem. Wij geloven dan ook in een preventieve aanpak, in het ontwikkelen van sociaal vaardige kinderen en in voorbeeld gedrag van teamleden en ouders.

Uitgangspunten pestprotocol

1. Pesten is onacceptabel en wordt nooit getolereerd
2. Pesten is altijd bespreekbaar.
3. Regels en omgangsvormen zijn duidelijk.
4. Wij spreken elkaar aan, wanneer iemand zich niet houdt aan de geldende norm.
5. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen gedrag of het effect daarvan op de ander
6. Wij zien om naar en zorgen voor de ander. Wij melden wanneer er een vermoeden is van pesten bij een ander
7. Het oplossen van een pestprobleem is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen

Preventieve maatregelen

Onder preventieve maatregelen verstaan we alles wat we doen om te voorkomen dat er een pestprobleem ontstaat. We hebben het dan onder andere over:

1. We hebben een methode voor sociaal-emotioneel leren: Kwink (zie kader hieronder). Het voorkomen van pesten is een terugkerend thema in deze aanpak.
2. Ieder schooljaar starten wij met het inrichten van een positief groepsklimaat. Dit doen wij met het programma de 'Gouden Weken'. Afspraken uit dit pestprotocol worden daarin ook meegenomen.
3. In november worden er vragenlijsten ([Zien!](#)) ingevuld door de leerkrachten van groep 3 t/ m 8. Een belangrijk thema in deze lijst is de pestbeleving in de groep. Vanaf groep 5 vullen de kinderen deze lijst ook zelf in. Na het invullen wordt er met iedere leerling een gesprek gevoerd over de uitkomsten van deze lijst en het thema sociale veiligheid.
4. Je 'veilig voelen' is een vast onderwerp op de jaaragenda van de leerlingenraad
5. Twee keer per jaar wordt een sociogram afgenomen. Na het invullen wordt er een groepsbespreking gehouden met de gedragsspecialist, daarin worden ook de resultaten van de vragenlijst van Zien besproken.
6. Wanneer er leerlingen zijn die uitvallen worden deze besproken met de IB'er of gedragsspecialist en worden er interventies afgesproken.

7. Iedere groep maakt gebruik van doelenborden. In de groepsbesprekingen over deze doelenborden staan wij ook structureel stil bij de emoties en het sociaal welbevinden van alle klasgenoten.
8. Ook het werken met coöperatieve werkvormen heeft een positief effect op het groepsklimaat
9. Er is extra veel aandacht voor sportief gedrag en respectvol met elkaar omgaan in gymlessen

Preventie door gebruik van Kwink

Vanaf het schooljaar 2019-2020 maken wij gebruik van de methode [Kwink](#) om kinderen vaardiger te maken in sociale relaties en omgang.

De kracht van de groep

In een sterke, sociaal veilige groep komt geen structureel pestgedrag voor. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen hoe dat moet. Met een structureel, goed doordacht programma. De sociale vaardigheden van de groep zijn meetbaar in ZIEN!

Kwink is een methode die preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Preventie is daarbij het sleutelwoord. Onderzoek bevestigt dat preventie vele malen effectiever en daardoor ook goedkoper is dan achteraf (curatief) repareren.

Kwink leert positief gedrag aan en voorkomt zo in veel gevallen onnodige 'reparatie' achteraf.

Signaleren van pestgedrag

Pestgedrag is altijd bespreekbaar! Wij verwachten dan ook dat iedereen signalen van mogelijk pestgedrag serieus neemt en dit meldt bij een leerkracht of bij de contactpersoon/ anti-pest coördinator

Curatieve maatregelen

Onder curatieve maatregelen verstaan we de interventies die we inzetten wanneer er al een probleem is. Met andere woorden: wat is onze aanpak om zaken te repareren, problemen op te lossen. Wij maken onder andere gebruik van:

1. De School hanteert tegen pesten de vijfsporenaanpak (zie uitleg hieronder).
2. Bij pestproblemen wordt de anti-pestcoördinator betrokken bij de gesprekken en de coördinatie van de directe aanpak
3. Betrokkenen kunnen een beroep doen op de contactpersoon van de school
4. De contactpersoon kan doorverwijzen naar de vertrouwenspersoon van de Stichting PCPO

Vijf sporenaanpak

De school heeft zich verbonden aan de vijf sporen aanpak. Dit houdt in:

1. *De algemene verantwoordelijkheid van de school*

De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is, waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

2. *Het bieden van steun aan de leerling die gepest wordt*

Het probleem wordt serieus genomen. Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen ouders zijn bij dit gesprek aanwezig of worden op z'n minst geïnformeerd door de leerkracht. Het aanbieden van hulp door de leerkracht, de anti-pestcoördinator of intern begeleider.

3. *Het bieden van steun aan de pester*

Het bespreken van het pestgedrag met het kind en de gevolgen hiervan voor de pester. Dit gebeurt door de leerkracht in het bijzijn van de ouders van de pester. De achterliggende oorzaken proberen we boven tafel te krijgen. Het aanbieden van hulp (desnoods verplicht) door de leerkracht, de anti-pestcoördinator of intern begeleider.

4. *Het betrekken van leerlingen rondom gepeste en pester*

De leerkracht bespreekt het pesten met de klas en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De leerkracht maakt hierbij gebruik van de groepsafspraken die tijdens de gouden weken met de groep zijn gemaakt. De leerkracht komt regelmatig terug op de sfeer en veiligheid in de groep en in de situatie van het pesten in het bijzonder.

5. *Het bieden van steun aan de ouders*

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. De school geeft adviezen aan de ouders en/of verwijst ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners. Een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een (sociale weerbaarheids-)training aan bijdragen.

Registreren van pestgedrag en aanpak

Parnassys

Het is belangrijk om incidenten te noteren en te volgen wat het effect van de interventies is. Leerkrachten registreren dit in ons leerlingvolgsysteem Parnassys. Open Parnassys, ga naar de leerling en noteer kort het incident bij notities. Schrijf de notitie bij zowel de pester als het slachtoffer. Zo kan de volgende leerkracht deze notities bekijken en doorgaan met mogelijke interventies of beter zijn of haar preventieve aanpakken afstemmen.

Bronnen

Bij het opstellen van dit protocol tegen pesten hebben wij gebruik gemaakt van diverse bronnen. Deze bronnen worden hieronder, in willekeurige volgorde, genoemd.

- Kwink
- Zien!
- Parnassys
- <https://www.stoppestennu.nl/voor-scholen>